

MÜDDETİ ZARFINDA NÜFUS KÜTÜĞÜNE YAZDIRILMAYAN VUKUAT ASHABININ CEZADAN AFLARI HAKKINDA BAŞVEKÂLETEN GELEN (1/853) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE DAHİLİYE VE MUVAZENEİ MALİYE ENCÜMENLERİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

9 . 2 . 1926

Kalemi Mahsus Müdiriyeti

Adet : 6/462

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Müddeti zarfında nüfus kütüğüne yazdırılmayan doğum, ölüm, evlenme veya boşanma vak'alarıyla mektum kimselerin cezadan afları hakkında, Dahiliye Vekâletince tanzim ve teklif edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 24 Kânunusani 1926 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâihası ile esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı Mucibe

Memleketimizde bulunan nüfusu mevcudenin mühim bir kısmı muhtelif sebeple nüfus kütüklerine yazılmıyarak mektum kaldıklarından mevcut ve mukayyet nüfus arasında ehemmiyetli bir fark bulunduğu tahmin olunmaktadır.

Nüfus hareketlerinin takibi için muktazi teşkilât memleketimizin genişliğine göre yapılmamış olduğundan, nüfus kanunundaki cezaların azlığından, vergiden ve askerlikten kaçmak arzularından dolayı mektum nüfus adedi gittikçe çoğalmakta ve bu halden Devletin kuvayı umumiyesi de müteessir olmaktadır.

Binaenaleyh kütük haricinde kalarak medenî haklarını istimal ve siyasi vazifelerini ifa etmeyen bir kısım cahil vatandaşları bilhassa Kanunu Medeninin ve şahsî vergilere müteallik kanunların intişarından sonra bir an evvel devlet kütüğüne kaydetmek lâzımdır. Bu zarurete mebni mektum kimselerin kütüğe yazılmalarını temin etmek üzere evvel emirde kanunlarımızdaki cezaları da muvakkat bir müddet için kaldıran bu kanun lâyihası tanzim olunmuştur. Nahiyelerin çoğaltılması, nüfus teşkilâtının tevsi edilerek şehirliler gibi köylülerimize de yaklaştırılması musammem ve umumî bir tahriri nüfus icrası da mutasavver olduğundan bunlara müteallik kanunların ihzar ve tatbikine kadar bu kanunun üç sene müddetle mer'i

olmasına lüzum görülmüştür. Neticesi takip edilmeyen kısa müddetli aflardan bir fayda hasıl olamadığı da bittecrübe sâbit olmuştur. Beş maddeden ibaret olan bu kanunun hülâsai ahkâmı berveçhiâti arz olunur :

Birinci Madde — Mektum bulunan kimseler kayıt cezalarından ve bir defaya mahsus olmak üzere askerlik hizmetinden affolunmaktadır.

İkinci Madde — 1341 senesi zarfında nüfus kütükleri yeniden yazılan kazalarda kaydedilen kimseler de birinci maddedeki haklardan istifade edeceklerdir.

Üçüncü Madde — Doğum, ölüm, evlenme ve boşanma vakalarının tescili için bunların vaktiyle kaydedilmemesinden dolayı alınacak nakdî cezaları kaldırmaktadır.

Dördüncü Madde — Bu Kanunun yukarıda arz olunan esbaptan dolayı üç sene müddetle tatbikini temin etmektedir.

TBMM

Dahiliye Encümeni

17 . 2 . 1926

Dahiliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Müddeti zarfında nüfus kütüğüne yazdırılmayan doğum, ölüm, evlenme ve boşanma vakalarıyla mektum kimselerin cezadan afları hakkında Dahiliye Vekâletince tanzim ve Başvekâleti celilenin 9 Şubat 1926 tarih ve 6/462 numaralı tezkeresiyle mevрут kanun lâyihası Encümenimize havale buyurılmakla tetkik ve müzakere olundu.

Dahiliye Vekili Cemil Beyefendinin huzurlarıyla cereyan eden müzakerede nüfus kütüklerine yazdırılmayan vukuat ve mektum kalan eşhas câlibi nazarı dikkat bir kemmiyette bulunduğu ve 18 Teşrinievvel 1339 tarihli Af Kanunundan lâykiyle istifade edilemediği ve bu hâlen halkımızın bu gibi kavaninin intişarından vaktiyle haber alamadığından imbias eylediği anlaşılmasına ve halkın bu gibi aflardan bihakım istifadelerini temin için af kanunlarımızın uzun müddetli olması icap eylesine binaen müddeti afı üç sene itibar olunması Encümenimizce de musip görülmüş ve ancak mükellefiyeti askeriyesini mürur ettirerek müddei medide mektum kalan ihtiyat efradının tâlim ve terbiyei askeriyeye görmeden kuvvei umumiye meyanına ithali ordumuzun intizam ve insica-

mına icrayı tesir edeceğinden bu gibilerin indelhace altı ay müddetle tâlim ve terbiyeleri esas kabul olunarak birinci maddeye bir fıkra ilâve olunmuş ve dördüncü maddedeki (hemen) kelimesi tay olunarak lâihai kanuniye tâdilen kabul edilmiştir. Heyeti Celileye arz ve takdim olunur.

Dahiliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Niğde	İzmir
Mehmet Nuri	Ahmet Münir
Kâtip	
İzmir	
Kâmil	
Âza	Âza
	İsmail Kemâl
Âza	Âza
Halit	

Türkiye

Büyük Millet Meclisi
Muvazenei Maliye Encümeni
Mazbata numarası 228

Esas Numarası :
1/853

MUVAZENEİ MALİYE ENCÜMENİ MAZBATASI Riyaseti Celileye

Müddeti zarfında nüfus kütüğüne yazdırılmayan vukuat ashabının cezadan afları hakkında olup Heyeti Umumiyenin 10.2.1926 tarihli içtimanda Encümenimize de havale buyurulan kanun lâiyhası Dahiliye Vekili Cemil Beyin huzuru ile tetkik ve müzakere olundu:

Mezkûr Lâiyhai kanuniyenin Encümenimizce cezayı nakdilere taallük eden kısmını bitetkik bunların affı hakkında münderic ahkâm aynen kabul edilmiş olmakla berayı tasdik Heyeti Celileye takdim kılndı.

Reis	Mazbata Muharriri
Çankırı	Çatalca
Mustafa Abdülhalik	Şakir
Âza	Âza
İstanbul	Diyarbakir
Ali Rıza	Şeref
Âza	Âza
Zonguldak	Giresun
Ragıp	Musa Kâzım
Âza	
Kütahya	
Mehmet Nuri	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Müddeti zarfında nüfus kütüğüne yazdırılmayan doğum, ölüm, evlenme veya boşanma vakalarıyla mektum kimselerin cezadan afları hakkında kanun lâiyhası.

Birinci Madde — Her ne sebeple olursa olsun şimdiye kadar nüfus kütüklerine yazılmamış olan kimseler nüfus dairelerine gelerek kayıtlarını yaptırarak olurlarsa bu kayıtlar için alınacak cezalardan ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere askerlik hizmetinden affolunurlar. Bu gibi kimseler ahzı asker şubelerince kendi yaşlarında bulunanların sınıflarına kaydedilir ve onlar gibi muamele görür.

İkinci Madde — Evvelce kütüğe yazılmamış olup da 1341 senesinde nüfus kütükleri yeniden yazılan kazalarda kaydedilen kimseler de birinci maddedeki aflardan istifade ederler.

Üçüncü Madde — Nüfus kanununun tâyin ettiği müddet geçtiği halde kütüğe kaydettirilmemiş olan doğum, ölüm, evlenme veya boşanma vakalarını kanuna göre nüfus idarelerine bildirmeğe mecbur olanlar bu vakaları kütüğe yazdıracak olurlarsa bunlardan cezayı nakdî alınmaz.

Dördüncü Madde — Bu Kanun neşrinden sonra üç sene müddetle tatbik olunur.

Beşinci Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve Müdafaaî Milliye Vekilleri me-murdur.

24 Kânunuevvel 1926

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili	Bahriye Vekili
Recep Beyefendi	İhsan
İmzada bulunmadı	
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili
M. Cemil	Doktor Tevfik Rüştü
Maliye Vekili	Maarif Vekili
Hasan Hüsnü	Mustafa Necati
Nafia Vekili	Ziraat Vekili
Behiç Beyefendi	Mehmet Sabri
İmzada bulunmadı	
Ticaret Vekili	Sihhiye ve Muaveneti
Ali Cenani	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Dahiliye Encümeninin Tadili

Müddeti zarfında nüfus kütüğüne yazdırılmayan doğum, ölüm, evlenme veya boşanma vakalarıyla mektum kimselerin cezadan afları hakkında Kanun

Madde 1. — Her ne sebeple olursa olsun şimdiye kadar nüfus kütüklerine yazılmamış olan kişiler nüfus dairelerine müracaatla kayıtlarını yaptıracak olurlarsa bu kayıtlar için alınacak cezalar aff olunur. Bu gibi kişiler mumelâti askeriyelerinden dolayı zecri muamele görmeyip ahzasker şubelerince kendi yaşlarında bulunanların sınıflarına kaydedilirler.

Bunlardan ihtiyat sınıfına geçmiş olanlar indel-hace altı ay müddetle tâlim ve terbiyeye tabi tutulurlar.

Madde 2. — Evvelce kütüğe yazılmamış olup da 1331 senesinde nüfus kütükleri yeniden yazılan kazalarda kaydedilen kişiler de birinci maddedeki aflardan istifade ederler.

Madde 3. — Nüfus kanununun tâyin ettiği müddet geçtiği halde kütüğe kayıt ettirilmemiş olan doğum, ölüm, evlenme veya boşanma vakalarını kanuna göre nüfus idarelerine bildirmeğe mecbur olanlar bu vakaları kütüğe yazdıracak olurlarsa bunlardan cezayı nakdi alınmaz.

Madde 4. — Bu kanun neşrinden sonra üç sene müddetle tatbik olunur.

Madde 5. — Bu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve Müdafaa-i Milliye Vekilleri memurdur.